

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА

Баришнікова В. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна*

Никифоров В. П.

*аспірант кафедри економіки і фінансів,
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна*

Москаленко Д. О.

*аспірант кафедри економіки і фінансів,
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-415-6-1>

СВІТОВИЙ РИНОК КОНТЕЙНЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Світовий ринок контейнерних перевезень – одна з найважливіших складових глобальної економіки, він забезпечує ефективне транспортування товарів між континентами, регіонами та країнами. Останніми роками спостерігається значна еволюція у цьому секторі, викликана як змінами в глобальних торгових маршрутах, так і технологічними інноваціями. Серед основних тенденцій світового ринку контейнерних перевезень, найважливішими, на наш погляд, є цифровізація, екологічні виклики та зміни, що відбуваються в глобальних ланцюгах поставок.

Цифрові технології відіграють все більш важливу роль в контейнерних перевезеннях. Блокчейн технології та штучний інтелект (ШІ) трансформують традиційні процеси управління перевезеннями, забезпечуючи його ефективність, прозорість, доступність в режимі реального часу. Інтелектуальні системи моніторингу знижують можливість фальсифікації документів, спрощуючи адміністративні процедури, оптимізують загальні витрати та відстежують і попереджають можливі ризики [1].

Проблеми екології стають дедалі важливішими для контейнерних перевезень. Збільшення вимог щодо зменшення викидів вуглецю призводить до впровадження нових екологічних стандартів. Міжнародна морська організація (ІМО) [2] встановлює нові норми та стандарти, щодо викидів сульфурних оксидів, що вимушує судновласників модернізувати свої судна та використовувати екологічно чисте паливо. Крім цього судновласники оптимізують маршрути для зменшення споживання пального і впроваджують інноваційні технології, такі як вітрильні установки та гібридні двигуни [2; 3].

Глобалізація та локалізація виробництва змінюють структуру контейнерних перевезень. Пандемія COVID-19 і геополітичні напруження, такі як торгові війни між США та Китаєм, вплинули на ланцюги постачання. У портах Китаю переробляється майже 40 % (TEU) загального світового контейнерного обороту [3]. У зв'язку з цим, компанії почали переглядати свої стратегії і шукати нові джерела постачання для зменшення залежності від окремих регіонів та країн.

Тенденція до «де-глобалізації» передбачає розвиток регіональних торгових угод та зміцнення внутрішніх ланцюгів постачання, що змінює традиційні маршрути і обсяги контейнерних перевезень.

Контейнерний ринок також знаходиться під постійним тиском циклічності та нестабільності фрахтових ставок. Це пов'язано з старінням флоту, списанням тоннажу та введенням в експлуатацію нових суден. У відношенні контейнеровозів введений тоннаж характеризується кращими техніко-економічними характеристиками, що впливає на рівень фрахтових ставок [3]. Зазвичай судновласники замовляють новий тоннаж на фазі підйому фрахтових ставок, а коли новий тоннаж вводиться в експлуатацію, ставки починають падати, що змушує судновласників оптимізувати витрати та підвищувати ефективність.

Економічні коливання, такі як зміни валютних курсів і ціни на сировину, також мають суттєвий вплив на контейнерний транспорт. Політична нестабільність в окремих регіонах може призвести до затримок у перевезеннях і зростання витрат. Останніми роками зростання цін на пально-мастильні матеріали та логістичних витрат є результатом дії як економічних чинників, так і політичних подій [3].

В сучасних умовах міжнародні морські контейнерні перевезення є найбільш ефективним та затребуваним видом транспортування вантажів. Світовий ринок контейнерних перевезень переживає суттєві

зміни пов'язані з цифровізацією, необхідністю врахування екологічних викликів, змін у глобальних ланцюгах постачання, під впливом економічних та політичних факторів. Сучасні тенденції вказують на необхідність адаптації до нових реалій через впровадження інноваційних технологій, оптимізацію процесів та забезпечення стійкого розвитку.

Література:

1. Onur Yildirim. How AI is Influencing the Shipping Industry Today. URL: <https://www.adv-polymer.com/blog/artificial-intelligence-in-shipping>
2. IMO Regulations on Sustainability. URL: <https://www.sustainable-ships.org/rules-regulations/imo>.
3. Review of Maritime Transport 2023. URL: <https://unctad.org/publication/review-maritime-transport-2023>